

Uke 07 – Forelesning 09-10

Forrige uke og denne uka ser vi på beskrivelser av beregninger. En beregning er gitt ved

- START : startkonfigurasjonen
- TRANSISJON : regler for hvordan en skal kunne gå fra en konfigurasjon til neste
- FINAL: test om vi har sluttkonfigurasjon

Vi har sett på en konfigurasjon som det turingmannen må huske om beregningen blir stoppet og så satt i gang senere. I en DFA er konfigurasjonen gitt ved

- Hvilken posisjon lesehodet er i
- Hvilken tilstand vi er i

Andre beregninger kan ha mer kompliserte konfigurasjoner. Men felles for dem er at vi har gitt et første ordens språk med fast signatur. En konfigurasjon er en endelig struktur i språket.

Vi ser her på beskrivelser av automater – og har trukket fram tre ulike beskrivelser

- En automat som en ordmanipuleringsmaskin
- En automat som en fargeleggingsmaskin
- En automat som en syntaksmaskin

Ordmanipulering. Følgende er like

- Ord i et endelig alfabet
- Termer bygd opp av unære funksjonssymboler

Beregning akseptert = $START \wedge TRANSISJON \rightarrow FINAL$ er gyldig

Fargelegging. Vi har en endelig kjede: 1-2-3-4-5 som vi fargelegger. Første fargelegging gir inputord. Neste fargelegging gir sti gjennom tilstander. Automaten er en mekanisme for fargelegging.

Fins akseptert beregning = $START \wedge TRANSISJON \wedge FINAL$ er tilfredsstillbar

Syntaksmaskin. Her løfter vi oss vekk fra valget av regnemedium. I stedet har vi et språk for syntaktiske manipulasjoner. Vi velger datastrukturen binære trær \mathcal{B} . Den er bygd opp av

- Det tomme treet: ε
- Konstruktør: $\mathbf{cons}(x,y)$
- Predikat: $x < y$ --- x er konstruert før y

Denne datastrukturen brukes til å bygge opp lister i LISP, SCHEME, ML, HASKELL, PROLOG

Vi bygger så opp sammensatte formler ved

- Konnektiver: $\neg, \wedge, \vee, \rightarrow, \leftarrow, \leftrightarrow$
- Begrensete kvantorer: $\forall x < y. , \exists x < y.$
- Ubegrensete kvantorer: $\forall z , \exists z$

De begrensede kvantorer behandler endelig mange tilfeller i likhet med konnektivene. De ubegrensede kvantorer kan brukes til uendelig søk og annet som ikke er beregnbart.

Formelhierarki

- $\Pi_0 = \Sigma_0 =$ Bare konnektiver og begrensede kvantorer
- $\Pi_{n+1} =$ Ubegrenset \forall -kvantor utenfor Σ_n
- $\Sigma_{n+1} =$ Ubegrenset \exists -kvantor utenfor Π_n

Eksempler

- ❖ $\Pi_0 = \Sigma_0$
 - Syntaktisk konstruksjon
 - Avgjørbart
- ❖ Σ_1
 - Er beregnbart – fins beregning slik at ...
 - Er bevisbart
- ❖ Π_1
 - Er ikke beregnbart – uansett hvilken beregning en prøver seg på
 - Er ikke bevisbart
- ❖ Π_2
 - Spesifikasjon - for alle INN fins UT slik at

Ideen om syntaksmaskiner og datastrukturer er tungt – og vi skal bruke tid på å fordøye det senere i kurset.

Se på web

- Logicomix
- Dangerous knowledge
- Alan Turing
- Kurt Gödel
- Thoralf Skolem